

Solo Art Exhibition

สายลม.....จากขุนเขา

Trailing Wind on Lofty Mountain

Rama IX Art Museum Foundation

อภิรักษ์ ปันมูลศิลป์

APHIRUK PANMOONSILP

2003 - 2007

สายลม.....จากขุนเขา

Trailing Wind on Lofty Mountain

at

Gossip Gallery

Rama IX Art Museum Foundation 22 มีนาคม - 30 เมษายน 2550

Rama IX Art Museum Foundation

อภิรักษ์ ปันมูลศิลป์

...และเมื่อสายลม ผ่านพัด ภาพเขียนแห่งอิสระภาพก็ไหลลงเล่นไป พร้อมกับบ่อนุสรของดอกหญ้าที่
ปลิดปลิว เคว้างกว้าง ลีวละล่อง ไปยังดินแดนแห่งฝัน แดนดินแห่งจินตนาการ

สายลม... จากขุนเขา ยังคงหนาวเย็นและอบอุ่น สายลมที่จากขุนเขา ไปเรียนรู้และเผชิญโลกกว้าง
อย่างเด็กน้อย ก็กลับมาสู่อ้อมกอดของขุนเขา

ดอกหญ้าดอก ดอกเดิม

ใบไม้ ใบเดิม

แต่กลิ่นอายของไอรัก กลับเพิ่มพูน มากขึ้น

ณ ดอยดอกรัก ที่เดิม

...นั่นสายลม กำลังจะพัดพาและชักชวน ดอกหญ้าไปยังที่ได้อีกนะ

สายลม... จากขุนเขา

อภิรักษ์ ปันมูลศิลป์

14 กุมภาพันธ์ 2549

As the wind blows, the painting of freedom takes its course along with the sweeping pollen of the wild flowers floating to the dreamland, the land of imagination.

The long-tail wind from the mountain is cool and warm. The wind that leaves the mountain for the wide world like a little child is now coming back to be embraced by the hills

The same wild flowers

The same leaves

But the fragrance of love is intensified and become stronger.

At Doi Dok Rak, the same mountain.

There...the wind is beckoning the wild flowers to go somewhere

The long-tail wind... the mountain.

Apirak Banmunsilapa

14 February 2006

พิชัย นรินทร์

อภिरักษ์ ปันมูลศิลป์ ศิลปินดอกค้อย ผู้รักธรรมชาติอย่างสุดหัวใจ ใช้ชีวิตท่องเที่ยวไป ตามหุบเขาลำเนาไพร ท่ามกลางความงดงามของธรรมชาติ สีสันของดอกไม้บานาพันธุ์ ที่บานสพรั่งในท้องทุ่งและหุบเขา พื้นที่เขียวชอุ่ม ท้องฟ้าที่สดใส อภिरักษ์ได้สร้างสรรค์ผลงานศิลปะด้วยหัวใจที่เบิกบานอย่างบริสุทธิ์ใจ เปล่งประกายแห่งสีสันสดใส ด้วยความชำนาญในวิธีการประสานสีให้ซับซ้อนเป็นประกาย แสดงความเคลื่อนไหวของบรรยากาศ อันประกอบด้วย แสงแดดและสายลม ดูเคลื่อนไหวมีชีวิต เขาซึมซับความงามจากธรรมชาติทุกหนแห่งอย่างอึดอึด อยู่ในจิตวิญญาณผลงานของอภिरักษ์จึงแสดงออก และเปล่งประกายที่เปี่ยมด้วยความสุข สดชื่น เรื่องรองอยู่ในผลงานศิลปกรรมของเขา

อภिरักษ์ ทุ่มเทการเขียนภาพทิวทัศน์อย่างจริงจัง ดูเหมือนว่าเขามีความห่วงใย ความงดงามและความยิ่งใหญ่ของ ธรรมชาติที่กำลังจะหมดไป ด้วยความเจริญของสังคมยุคใหม่ที่กำลังบุกรุกเข้ามาแทนที่ธรรมชาติ จากมนุษย์ชาติที่ตกต่ำ เสื่อมทรามทางด้านจิตใจ มีความเห็นแก่ตัวและไร้คุณธรรมในจิตใจ นำความเจริญของสังคมยุคป่าคอนกรีตเข้ามา แทนที่ธรรมชาติ อภिरักษ์จึงทุ่มเทพลังกายพลังใจ เพื่อสร้างสรรค์ศิลปกรรม บันทึกความงดงามของธรรมชาติไว้ให้เยาวชน รุ่นหลัง ได้ชื่นชมและสำนึกในคุณค่าของธรรมชาติ ที่เปรียบเสมือนมารดาแห่งสรรพสิ่งทั้งหลายในโลกให้ช่วยกันรักษา และอนุรักษ์ไว้ให้ดำรงอยู่ต่อไปในอนาคต

พิชัย นรินทร์

9 พฤศจิกายน 2549

จรรยา บุญสวน

ผมเคยสอนเขียนรูปอยู่ที่เทคโนโลยีโคราช มีลูกศิษย์คนหนึ่งขยันเขียนรูปแต่รับราชการเป็นครูด้วย พบผมที่เชียงใหม่ เมื่อประมาณ 20 ปีมาแล้ว ถามผมว่าทำอะไร จึงจะขายรูปได้บ้าง ผมถามว่าเขียนรูปวันละกี่รูป เขาบอกว่า ไม่ทุกวัน เขียนเฉพาะเสาร์-อาทิตย์ ก็เท่ากับอาจจะได้ 1 รูป ผมบอกว่า เดือนหนึ่งก็จะได้ 4 รูป ปีหนึ่งก็ได้ 42 รูป 10 ปี ก็จะได้ 420 รูป ผมบอกว่า หากวันใดเขียนรูปได้หมื่นรูป แล้วกลับมาหาครูอีกที ครูจะแนะวิธีขายรูปให้ (ทราบว่าเป็นปัจจุบัน เขาลาออกจากราชการแล้วออกมาเขียนรูปทุกวัน ดังนั้น เขาอาจจะเขียนรูปได้ถึงหมื่นรูป เร็วกว่ากำหนด คงจะ ขายรูปได้เร็วขึ้นแน่นอน)

ความจริงผมก็พูดแนะนำไปอย่างนั้นเอง เป็นเชิงเปรียบเทียบให้เห็นว่า การเขียนรูปเป็นอาชีพต้องขยัน ขยันมากๆ จะนานๆ เขียนรูปที หรือเขียนแบบราชการเข้าขาม เย็นขาม เสาร์-อาทิตย์หยุด และแถมหยุดตามเวลาราชการ อีกด้วย ถ้าอย่างนั้นต้องรออีกนาน เกิดใหม่อีกร้อยชาติ ก็ไม่ได้ เป็นศิลปิน (ยกเว้นจะเรียกตัวเอง เออเองละก็ได้ไม่ว่ากัน)

อภिरักษ์เคยเรียนเขียนรูปกับผมที่คณะจิตรศิลป์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ก่อนข้างใกล้ชิดกับผม ไปเขียนรูปนอกเวลากับผมบ่อยๆ ถึงขนาดตามไปเขียนรูปดอกบัวตอง ที่แม่สะเรียง กลับลงมาส่งหัวขั้ววิทยานิพนธ์ไม่ทัน ต้องเสียเวลาเรียนไปอีกเทอมหนึ่งทีเดียว

อภिरักษ์ มีความขยัน เอาใจใส่กับการเรียนมากๆ (ผมเคยแถมให้เน้นเรื่องกตัญญูกับบุพการีด้วยจะทำให้มีความสำเร็จในชีวิต ซึ่งเขาก็ทำได้ค่อนข้างดี) เคยปรึกษาผมว่า อยากเขียนรูปเป็นอาชีพทำได้ไหม? ผมอธิบายถึงความลำบาก ความเหน็ดเหนื่อย

ความท้อแท้ เรียกว่าหากผ่านหลักสูตร “ความทุกข์ยาก” ได้ละก็จึงจะเป็น “ศิลปิน” ได้ เขาบอกว่า ผมรู้

ผมขับรถขึ้นไปส่งอภिरักษ์กับแม่ขึ้นไปอยู่บนดอยแม่สลอง (เหมือนนิยายน้ำเน่า ที่พระเอกเดินทางไปแสวงโชคยังดินแดนห่างไกล แล้วคงจะเจอนางเอก มีความทุกข์ยาก ผ่าฟันอุปสรรคท้ายที่สุดก็จะได้แต่งงานกัน ชีวิตก็จะเรียกว่าเป็น HAPPY ENDING จบ) ชีวิตจริงก็เป็นอย่างนี้น่าเน่ๆ อภिरักษ์ก็ไปเจอนางเอกบนดอย แต่ไม่ใช่สาวดอย กลายเป็น ข้าราชการสาว (พยาบาล) ซึ่งก็ดี จะได้คอยช่วยเหลือพระเอก ยามทุกข์ยาก ไม่มีข้าวกิน คอยช่วยรักษาแม่พระเอกที่สุขภาพไม่ค่อยดี แล้วเรื่องก็จบได้อย่างมีความสุขด้วยกันทุกฝ่าย รวมทั้งผมด้วย ในฐานะครูและที่ปรึกษาปัญหาชีวิตและการงาน

ความขยันบวกความกตัญญูเป็นคุณสมบัติที่ศิลปินทุกคนจะต้องมีให้ได้ ความกตัญญูจะเป็นตัวคอยอุปการะ เมื่อเวลามีปัญหา ผมเน้นเรื่องนี้กับลูกศิษย์ผมทุกคน

ผมมีความสุขกับชีวิตศิลปินดอยสองคนคือ อภिरักษ์ ปันมูลศิลป์ กับ เสียงยม ยารังษี ทั้งสองประสบความสำเร็จ ในชีวิตค่อนข้างเร็วและราบรื่น มีครอบครัวที่ดี มีลูกที่น่ารัก ขอให้มีความสุขตลอดไป ขอให้ขยันเขียนรูปไปอย่างนี้แหละ เวลายังมีอยู่ แต่เหลือเท่าไร ไม่รู้

หวังว่า การแสดงงานของอภिरักษ์จะประสบความสำเร็จด้วยดี ซึ่งก็น่าจะดี เพราะอภिरักษ์ มี “ความขยันและสู้” อยู่เสมอ

จากครู (เก่า) จรรยา บุญสวน

24 ตุลาคม 2549

Rama IX Art Museum Foundation

จารุภัทร วิมุตเสรษฐ

จากดอกหญ้าสู่สายลม

ใครหลายคน อาจเคยฝันใฝ่ใคร่ไปเยือนทุ่งทิวลิป หรือพาตัวเองไปอยู่ท่ามกลางดงดอกไม้สีสันสดใส โดยลืมมองต้นไม้ใบหญ้าที่อยู่รอบตัว

แต่มีคนบางคน มองเห็นคุณค่าและความงามของสิ่งเล็กๆ ที่พบเห็นจนเป็นเรื่องปกติ เช่นดอกหญ้า

อภिरักษ์ ปันมูลศิลป์ เป็นหนึ่งในนั้นที่มองเห็นความงามของดอกหญ้า เขาเฝ้ามองความเป็นไปของธรรมชาติในแต่ละฤดูกาลที่มีลีลาชีวิตและการดำรงอยู่แตกต่างกันไปตามช่วงเวลา

ดอกหญ้าที่พลั่วไหวบอกให้รู้ถึงการดำรงอยู่ของสายลม ขณะที่สายลมช่วยนำพาเมล็ดพันธุ์ของดอกหญ้าให้เดินทางข้ามภูเขาไปยังดินแดนต่างๆ

ในวัยเด็ก ชีวิตเขามีส่วนคล้ายดอกหญ้า เพราะเกิดในครอบครัวชาวนา ที่ อ. แม่สอด จ.ตาก นอกจากไม่ใช้ตระกูลที่ร่ำรวย ยิ่งใหญ่แล้ว หน้าที่ยังลุ่มๆ ดอนๆ ไม่สมบูรณ์เหมือนคนทั่วไป

หลังการมรณกรรมของพ่อ ผู้ซึ่งเดินทางล่วงหน้าไปก่อน เขามุ่งมั่นอยู่กับตนเอง เป็นคนเรียบง่าย ไม่ค่อยสูงส่งกับใคร อยู่กับแม่ ที่ต่างฝ่ายต่างช่วยดูแลกันและกัน

แต่สรรพสิ่งล้วนมีด้านกลับ ในความหนักหน่วงของโชคชะตากลับนำพาชีวิตให้ก้าวสู่จุดรุ่งเรืองได้นักต่อนัก หากรู้จักแปรความทุกข์ ความเศร้า ที่สะสมอยู่ข้างใน เป็นพลังผลักดันสูงสูดยิ่งใหญ่มาก

ผมพบกับเขาครั้งแรก ในวันที่ก้าวพ้นมหาวิทยาลัยได้ไม่นาน คนหนุ่มที่เต็มไปด้วยฝันและพลังกำลังเช่นเขา เดินทางไปช่วยเพื่อนคนหนึ่ง สร้างกระท่อมกลางขุนเขาเพื่อทำตามฝันในการใช้ชีวิตเรียบง่าย ทำการเกษตรแบบเป็นมิตรกับธรรมชาติ ในยามที่ฟ้าผ่าฝน

แม้ภาพเขาและเพื่อนในช่วงเวลานั้น อาจดูเลอะเทอะ มอมแมมแปลกแยกแตกต่าง จากชาวบ้านทั่วไป ทั้งความคิดและวิถีปฏิบัติ แต่ผมเห็นถึงความงามในมิตรภาพ ณ ช่วงเวลานั้น

"ความกตัญญู เป็นเครื่องหมายของคนดี"

ในทางพุทธศาสนายกย่องคนที่มีความกตัญญูต่อพ่อแม่ ครู อาจารย์ และผู้มีพระคุณ แม้คนผู้นั้นจะพบกับเคราะห์กรรม

ใดใด ย่อมผ่านพ้นไปได้หากมีความกตัญญูเป็นพื้นฐานและ มุ่งสร้างความดีต่อไป

อภिरักษ์ ปันมูลศิลป์ นับเป็นลูกกตัญญูคนหนึ่ง สิ่งที่เขาปฏิบัติต่อแม่ ซึ่งต้องได้รับการดูแลเป็นพิเศษ ทำให้เขาเรียนจบช้ากว่าเพื่อนคนอื่น เนื่องจากไม่ผ่านงานศิลปะนิพนธ์ ในครั้งแรก สาเหตุจากการที่เขาไม่ยอมเขียนรูปในสตูดิโอ เหมือนคนอื่นๆ ตามที่อาจารย์แนะนำ กลับออกไปเขียนรูปตามธรรมชาติแถบแม่สะเรียง แม่ฮ่องสอน เพื่อที่จะดูแลแม่ได้ด้วย ซึ่งในช่วงเวลานั้น แม่ไม่สามารถอยู่ร่วมกับคนอื่นได้

นั่นเป็นเหตุผล ที่เขาไม่สามารถอธิบายให้คนอื่นเข้าใจการกระทำของตัวเองได้ ในขณะนั้น

เขาไม่ได้มองว่าแม่คือภาระ แต่ถือว่าเป็นหน้าที่ของลูกพึงกระทำต่อแม่ด้วยความดีใจ เขาก็รักในความสงบเฝ้าแม่อยู่ใกล้ๆ ในขณะที่เขาเขียนรูปอันเป็นสิ่งที่เขารัก

เมื่อศิลปะนิพนธ์ไม่ผ่าน เขากับเพื่อนอีก 2 คน จึงขับมอเตอร์ไซด์ตระเวนหาสถานที่ทำงาน แวะไปเที่ยวบ้านศิลปินหลายท่าน ช่วยกระตุ้นความฝันและได้รับแรงบันดาลใจ ในการทำงาน

เมื่อขึ้นไปถึงแม่สลอง ผ่านหมู่บ้านชาวเขาเห็นดอกซากุระบานสะพรั่ง เขารู้สึกว่านั่นคือสถานที่ในฝัน เป็นหมู่บ้านอิมเพรสชันนิสม์

เบื้องหลังความสำเร็จของบุรุษ มีสตรีที่ดีหนุนอยู่

เมื่อพบสถานที่อันเหมาะสมแก่การทำงาน อภिरักษ์และแม็กก็ขึ้นไปใช้ชีวิตอยู่บนดอยแม่สลอง นอกจากได้สร้างงานจนมีที่ยืนในแวดวงศิลปะมาจนถึงทุกวันนี้ ดอยแม่สลองยังทำให้เขาได้พบกับหญิงสาว คนหนึ่งซึ่งเป็นพยาบาลบรรจุใหม่ พัฒนามาเป็นความรัก และเป็นคู่ชีวิตในที่สุด

แต่กว่าจะได้ครองคู่ เขาและเธอต้องผ่านบททดสอบพอสมควร เพราะเขาเพิ่งเริ่มต้นสร้างงาน ขณะที่เธอเป็นลูกสาวคนเดียวของครอบครัว ซึ่งค่อนข้างมีหน้ามีตาในชุมชน พ่อเป็นผู้ใหญ่บ้าน

เธอเห็นสิ่งที่เขาปฏิบัติต่อแม่ด้วยความรักและกตัญญู บอก

กับความมุ่งมั่น จริ่งจังกับการทำงานเขียนรูป ทำให้เธอเชื่อมั่นในตัวเขา

ช่วงที่ตกลงปลงใจว่าจะใช้ชีวิตคู่ร่วมกัน หลังจากความรักสูงกลม เธอตัดสินใจพาเขาเข้าบ้านไปพบพ่อแม่ ที่ อ.เวียงชัย เขาต้องการสร้างความประทับใจ ด้วยการเขียนรูปพ่อแม่ของเธอไปเป็นของฝาก

เลือกไปในวันขึ้นบ้านใหม่ของพ่อแม่ฝ่ายหญิง แต่เขาผู้ไม่เคยปฏิเสธแก้วเหล้าที่ชาวบ้านยื่นให้ ด้วยเกรงจะเสียมิตรภาพ ในที่สุดก็เมาหัวทิ่มหัวต่า เป็นภาพที่ไม่ประทับใจของผู้ใหญ่

3 วันผ่านไป พ่อฝ่ายหญิงเดินทางขึ้นไปบนดอย ยืนคำขาดให้ลูกสาวย้ายไปอยู่ที่อื่น หรือไม่ก็ต้องลาออก

ชีวิตคู่ที่เพิ่งจะก่อร่างสร้างตัวต้องสะดุดอย่างแรง เขาผู้มาจากครอบครัวที่มีปัญหา ไม่อยากให้ใครแตกแยก ซ้ำรอยเดิม อาศัยความจริงใจเข้าสู่ ตัดสินใจพากันไปกราบพ่อแม่อีกครั้ง พุดคุยกันแบบลูกผู้ชาย

ในที่สุดทั้งคู่ก็ได้แต่งงานอยู่กินกันมาจนมีลูก 2 คน แต่สิ่งที่พ่อยังไม่รู้คือ คำสั่นสอสนั้น ลูกสาวพ่อไปกู้เงินมา

ต้องถือว่าเขาโชคดี ที่ได้คู่ชีวิตที่ดี นอกจากความรัก ความเข้าใจแล้วยังให้ออกาส ยอมลำบากด้วยกันยามที่เขาขี้ขางงานไม่ได้ ช่วงสองปีแรก

ถึงวันนี้ เขาก็ทำให้เธอรู้ว่า สิ่งที่เขายอมเสี่ยง ยอมแลกที่จะมาใช้ชีวิตกับเขา มันถูกต้องแล้ว

ความรักและศรัทธาในกันและกัน เป็นพลังผลักดันให้เกิดสิ่งดีงามหลายอย่างบนโลกใบนี้

เด็ดดอกไม้สะเทือนถึงดวงดาว

ขณะที่เขานั่งเขียนรูปดอกไม้ ดอกหญ้าอยู่บนขุนเขาเพียงลำพัง เหมือนตัดขาดจากโลกภายนอก แต่ความจริงแล้วสรรพสิ่งมีความเกี่ยวเนื่องเชื่อมโยงกัน ไม่ทางตรงก็ทางอ้อม ไม่มีชีวิตใดจะดำรงอยู่โดยไม่พึ่งพาอาศัยชีวิตอื่น

เหตุการณ์ที่เกิดขึ้น มุมหนึ่งของโลก อาจส่งผลกระทบเทือนไปยังอีกหลายแห่ง

คนที่นั่งทานไก่ในร้านฟาสต์ฟู้ด จะรู้หรือไม่ว่า มีส่วนทำลายป่าเขตร้อน เพราะใช้เป็นที่เพาะปลูกพืชอาหารสัตว์ราคาถูก การไล่จับปลาอย่างเป็นล่ำเป็นสัน ในน่านน้ำเขตศูนย์สูตร ส่งผลถึงนกและสัตว์แถบ ขั้วโลก ที่ดำรงชีวิตด้วยการจับปลาเป็นอาหาร

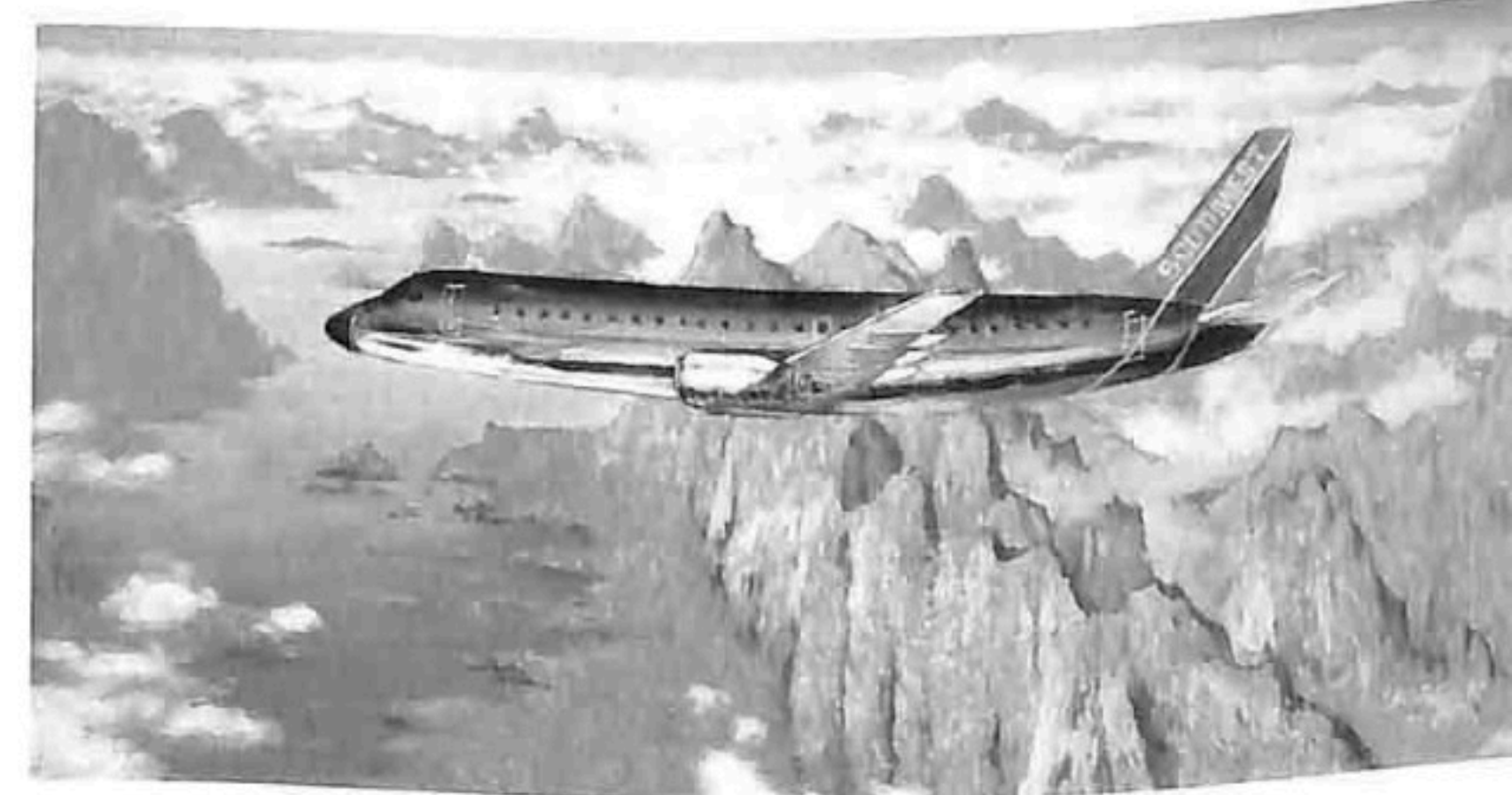
แค่ผีเสื้อกระพือปีก ก็ทำให้เกิดลมสลาตันในพื้นที่ที่ไกลออกไปได้

อภिरักษ์ เคยประสบเหตุการณ์ลักษณะนี้เหมือนกัน เรื่องมีอยู่ว่า เขาไปออกรายการที่ประเทศไทย หลังจากเปิดเผยเรื่องราวในชีวิตบางแง่มุม ผ่านจอโทรทัศน์ได้ไม่นาน เขาได้รับโทรศัพท์จากคนไทยที่ไปอาศัยอยู่ในอเมริกา บอกว่าประทับใจในการพลิกชีวิตจากร้ายกลายเป็นดีของเขา มีการติดต่อกันเป็นระยะๆ

ต่อมา มีการเสนอให้เขาเขียนภาพให้สายการบินแห่งหนึ่งในอเมริกา เขาจึงให้เพื่อนมารับงานนี้ไปทำ โดยพูดคุยรูปแบบและตกลงราคากันเป็นที่เรียบร้อย คาดว่าจะได้เงินก้อนโต เพราะกำหนดไว้ว่าต้องเขียนนับ 100 รูป เพื่อนคนนั้นลงมือเขียนไปได้ประมาณ 10 กว่ารูป พร้อมกับความฝันในอนาคต

แต่แล้ว ก็เกิดเหตุการณ์ เครื่องบินพ่วงชนตึกเวิร์ลเทรดเซนเตอร์พังถล่มราบคาบ สิ่งที่พังไปด้วยคือความฝันของเพื่อนคนนั้น เพราะธุรกิจการบินได้รับผลกระทบอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้

จากวันนั้นถึงวันนี้ เขาไม่ได้รับการติดต่อจากทางโน้นอีกเลย

การเดินทางของภาพเขียน

กลางปี 2546 ชาวออสเตรเลียคนหนึ่ง ซื้อภาพเขียนของ
เขา ในแกลเลอรีที่ ตัวเมือง เชียงราย ราคา 60.000 บาท คนซื้อ
ไม่ต้องการกรอบ เพราะต้องเดินทางไกล ทางร้านจึงห่อภาพด้วย
แผ่นกันกระแทกอย่างดี

ระหว่างทางกลับที่พัก เกิดการตกหล่นสูญหายของภาพนั้น
ซึ่งเป็นภาพดอกซากุระป่าหรือ พญาเสือโคร่ง

ผู้ซื้อไปแจ้งความ และประกาศตามหาภาพทางวิทยุท้องถิ่น
พอเขาทราบเรื่องจึงช่วยออกตามหาอีกแรง

ผ่านไปไม่กี่วัน จึงได้มาพบกัน โดยมีชาวบ้านคนหนึ่งเก็บได้
ไม้ขีดไฟเป็นของมีราคาของวัด ขอมาขายให้หลาน 200 บาท หลาน
ไม่เอาเงิน ขอรถจักรยานหิ้ว 100 บาท ก็ยังไม่ซื้อ จึงนำไปแลก
กับข้าว

อภิรักษ์ ร่วมสหบทอีก 5,000 บาท

ภาพเขียนอีกภาพหนึ่งที่มีเรื่องราวการเดินทางน่าสนใจคือ ภาพที่ชื่อว่า เก็บชา... ที่ดอย แม่สลอง ภาพนั้น เกิดจากการที่ทาง จังหวัด มีการส่งเสริมการปลูกชา ผู้ว่าราชการจังหวัด ในยุคนั้น ดัดต่อให้เขาเขียนภาพเกี่ยวกับไร่ชา เขาจึงลงมือเขียน ภาพ ภาพขนาดใหญ่ถึง 110 X 300 ซม.

ใช้เวลาทำงานรวมเดือน หลังจากนั้นมีการมอบให้เป็นสมบัติ
จังหวัดเชียงราย โดยนำไปติดตั้งในศาลากลางจังหวัด

ผ่านไปไม่ถึงปี มีคนโทรศัพท์บอกเขาว่า ภาพนั้นหายไป
แล้ว ถามไปถามมา จึงรู้ว่า ผู้ว่าฯ มอบให้รองนายกฯ คนหนึ่งไป
แล้ว แต่ก็ยังดี ที่รองนายกฯ นั้นไม่ได้เข้าไปเป็นสมบัติส่วนตัว

ปัจจุบันภาพนั้นประดับอยู่ที่ห้องสีเขียวในทำเนียบรัฐบาล แม้จะผิดไปจากจุดประสงค์แรกเริ่มอยู่บ้าง หากมองในแง่ดีก็นับว่าภาพนั้นไปได้ไกลกว่าความตั้งใจเดิม

นิวัต กองเพียร

Life Work of Aphirak Panmunsil

By Niwat Kongphian

A well-built man with a dark complexion does not look like an artist, he looks more like an activist working with villagers. He looks friendly and when one gets a chance to meet and talk with him, one finds him to be a humble, well-mannered person. He never shows off with his talent of painting. He seems to be a good listener who only speaks when he is asked about his ideas and what he is doing. He talks only about his work and his plans, not his personal life.

He seems to be completely obsessed with his work. He talks only about his painting, his subject, what he wants to convey. The tremendous amount of his work indicates how much he is devoted to his work within.

I accepted his proposal immediately on our first encounter. He came to Bangkok from Mae Salong and met me at an art exhibition at a gallery. He brought with him his pictures, resume, books and a CD of his work for my writing. I did not look at them until the day I was ready to start writing his biography. I requested a couple of meetings with him so I was able to inquire about some things I was curious about to know more about him.

I met and talked with him before he went on a painting journey to Songkhla. That means he travels and paints all the time. He dropped by and chatted with me until I could no longer postpone writing, though I tried to tell myself that his work was not one I would be interested in or care for. Until one day I invited him to do some painting at a house of a senior friend of mine at

ชีวิตและงานศิลปกรรม

ของ อภิรักษ์ ปันมูลศิลป์

ชายหนุ่มรูปร่างสันทัด ผิวคล้ำ ท่าทางไม่ได้บอกว่าเป็น ศิลปิน เขาดูเหมือนนักกิจกรรม ที่ทำงานอยู่กับชาวบ้าน หน้าตา เป็นคนมีมิตรไมตรี เมื่อได้พบและคุยด้วย เขาพูดจาอ่อนน้อม ถ่อมตน มีสัมมาคารวะ มีกาลเทศะ ไม่อวดตัวว่าเขาเป็นใคร หรือแสดงตัวว่ามีฝีมือในการเขียนรูปเพียงไหน แต่สลับตบรับฟัง จนเรตต้องย้อนถามเขาไปว่า เขาคิดอย่างไรกำลังทำอะไรอยู่ นั่นแหละ จึงเป็นโอกาสให้เขาได้พูดถึงงานของเขา เขาไม่เคยพูดถึงชีวิตส่วนตัวเลย หากแต่พูดถึงงานที่เขาทำและงานที่จะทำอะไรต่อไป

ดูเขาเป็นคนมุ่งมั่นทำงานศิลปะมาก เพราะสิ่งที่เขาพูดออกมาล้วน เป็นเรื่องของการทำงานเขียนรูปอย่างเดียว เขาเขียน

อะไร เขาต้องการถ่ายทอดอะไร เขาเป็นศิลปินเขียนรูปจริงจัง เพราะสิ่งที่เขาพูดมันชัดเจนด้วยงานเขียนรูปของเขาที่มากมายนับไม่ถ้วน รูปมากจนไม่คิดว่าในเวลาไม่กี่ปีนี้ อายุเพียงเท่านี้ เขาจะทำงานออกมาได้มากมาย

ผมตกปากรับคำเขาในทันทีที่ได้พบกันครั้งแรก โดยมิได้บอกปิดว่าจะให้คำตอบเขาอีกทีในวันหลัง เขาหลงมากรุงเทพฯ จากดอยแม่สลอง ในวันหนึ่งเพื่อพบผมในงานแสดงศิลปกรรมที่แกลเลอรีแห่งหนึ่ง เขาชอบเอารูปและประวัติ หนังสือ แผ่นซีดี ที่บันทึกการทำงานมาให้ผมเพื่อเป็นข้อมูลในการเขียนถึงเขา ผมยังไม่ได้เปิดดูจนถึงวันที่จะเขียน บอกเขาว่า ผมคงต้องขอพบกับเขาอีกสักสองสามครั้ง ได้คุยได้ถามในสิ่งที่ผมสนใจในตัวเขา

จากนั้นจึงได้พบและคุยกันก่อนเขาเดินทางไปเขียนรูปที่สังขละ เขาเดินทางตลอดเวลา เท่ากับเขียนรูปตลอดเวลาที่นั่นเอง เขาแวะมาคุยกันจนผมคิดว่าผมคงต้องเขียนอะไรถึงเขาแน่แล้ว คงปฏิเสธไม่ได้ แม้ในใจของผมจะพยายามบอกความจริงกับตัวเองว่า งานศิลปกรรมของเขา ไม่ใช่งานที่ผมชอบ ไม่ใช่ศิลปะที่ผมปรารถนาอยากเห็นอยากได้ หรือชื่นชมยินดี มันเป็นงานที่ไม่ดึงดูดให้ผมรู้สึกประทับใจเอาเลย จนวันหนึ่งเมื่อผมเชิญเขาไปเขียนรูปที่บ้านเพื่อนผู้ใหญ่คนหนึ่งทีสังขละ เชียงใหม่

เขาเตรียมการมาอย่างดีและเขียนรูปอย่างตั้งใจ เขาเขียนอย่างชำนาญและรู้สึกกับสิ่งที่เขาเห็นและเขียนออกมา สีที่เขาป้ายลงบนผ้าใบ มีใช่เพียงสีของต้นไม้ สีของท้องฟ้าหรือสีของเมฆหมอกหรือเพียงต้นหญ้าเล็กเล็ก มันเป็นสีที่เขารู้สึก สีที่เขาประทับใจ สีที่ถ่ายทอดแทนตา ที่เขาเห็น มีใช่เขียวของใบไม้ ฟ้ายของท้องฟ้า เหลืองของดอกไม้ แต่มันเป็นความประทับใจข้างในที่เขาผ่านออกมาจากใจสู่ปลายพู่กันและเป็นรูปบนผืนผ้าใบ

หนึ่งวันจากเขาย้ายถิ่น เขาเขียนมันอย่างมีความสุข เขาสนุกและเพลิดเพลินในการเขียนรูป ผมเฝ้าดูเขาจนงานเสร็จและเชื่อมั่นว่าสิ่งที่เขาทำมาตลอดตั้งแต่จบการศึกษามันมีอนาคตที่งดงามอยู่ข้างหน้า เขาจะเป็นศิลปินที่สมบูรณ์ที่สุดคนหนึ่งของเมืองไทยได้

ผมกลับมาดูภาพเขียนทั้งหมดของเขาและอ่านข้อมูลทั้งหมดที่เป็นตัวหนังสือที่เขาให้มาและตั้งใจจะเขียนถึงเขาอย่างที่ดีตัวเองอยากเขียน

โศกนาฏกรรมของเด็กบ้านนอก

เขาเป็นเด็กบ้านนอกเกิดที่เมืองตาก มีครอบครัวที่อบอุ่น ในวัยเด็ก จนเมื่ออายุราว ๑๔ ปี ก็เกิดโศกนาฏกรรมที่พลิกผัน ชีวิตของเขา เขาเขียนเล่าไว้เองว่า “จุดพลิกผันในชีวิตเกิดขึ้น ในปี ๑๙๕๑ เมื่อคุณพ่อของข้าพเจ้าทำอุบัติเหตุรถบรรทุก ซึ่งข้าพเจ้าเป็น

สะพานไม้หลวงพ่อดูตามะ สังขละบุรี บ้านนาหนู สังขละบุรี Nanu's house. Songkhla Buri
Pho Uttama, Songkhla Buri oil on canvas 50 x 60 cm.

Samoeng in Chiang Mai.

He arrived well prepared. He concentrated on what he was doing and worked with expertise. His painting had feeling. The paint he put on the canvas did not create mere trees, sky, clouds, mist or even tiny blades of grass and tuft, but it was the color of his feelings, his impression depicting what he saw. It was not the green color of leaves, the blue of the sky or the yellow of the flowers, but it was an inner impression transferred from the brush to the canvas.

From morning to dusk of the day he was happily absorbed in his painting. I watched him enjoying what he was doing until its completion. I got confidence that what he had been doing since graduation was promising of a beautiful future. He is going to be one of the best artists in Thailand.

I began to review all of his paintings and study all the written information about him and I determined to write about him as I feel like it.

A Country Boy's Tragedy

He was a country boy from Tak who had a warm family until he was 14 years old. Then a tragedy changed his life. As he narrated in one of his paintings, “The turning point in my life hap-

pened in 1984 when my dad committed suicide. I released the rope from his neck and put him on the floor. The picture has remained permanent in my memory. From a lively child, I became a depressed, reserved and introverted person. Without dad, my family split apart like a broken raft. We each went in a different direction.

I drifted around unable to find direction. Everything was dark. Then my art teacher at Saphanwthiayakhom School in Mae Sot came into my life and introduced me to “art”. He taught me painting and I was able to forget the painful past. Art gradually purified my heart. Khru Saupaphong Yuenyong, my first teacher resurrected me from the dark side of life to the bright and shining world of art...”

He is strongly determined to reach the highest level of his art. During his study at the Faculty of Fine Arts, Chiang Mai University, he supported himself by picking up odd jobs. He began to travel in the countryside and hills looking for subjects for his paintings. In his senior year, he was able to bring his mother to live with him as she suffered from hallucinations since her husband passed away. His life was full of struggles against his own feelings more than make a livelihood. He took his mother along on his painting trips hoping that art and nature would alleviate her grief.

Unfortunately, the second tragedy came as his mother's symptoms became worse. Once on a trip to paint the fields of sunflowers in Mae Hong Son, his mother disappeared from their lodgings. He found her four days later. She strayed away leaving her clothes in a sunflower bush. He went on hill after hill looking for her and finally found her at their house in Chiang Mai. He took her to the Neurological Hospital in town. After three months of hospitalization she got worse. However, she managed to hang on until his delayed

คนแก่เชือกที่ผูกคอพ่อออก และอุ้มพ่อลงจากคอบ้านของตัวเอง ภาพและความรู้สึกตรงนั้นยังตรึงอยู่ในความทรงจำตลอดเวลา จากคนที่ร่าเริงแจ่มใส ข้าพเจ้ากลายเป็นคนเก็บตัว เก็บกด ไม่สมาคมกับใคร เมื่อขาดเสาหลักในบ้าน บ้านจึงเป็นเหมือนแพแตก พี่น้องแยกย้ายกันไปคนละทิศละทาง

ข้าพเจ้าเคืองคว้างมองหาทิศทางไม่เจอมันมืดไปหมด จนครูสอนศิลปะที่โรงเรียนสรรพวิทยาคมที่แม่สอดยื่นมือเข้ามาช่วยเหลือ พาข้าพเจ้าเข้าสู่ “ศิลปะ” สอนให้เขียนรูปจนทำให้ลืมเรื่องราวร้ายร้าย ที่ทรมานจิตใจตลอดมา ศิลปะกล่อมเกล่าให้จิตใจของข้าพเจ้าดีขึ้นได้อย่างประหลาด ครูสุภาพพงษ์ ยืนยง คือครูศิลปะ

สายลม...แห่งขุนเขา Long-tail wind of the mountain
oil on canvas 190 x 420 cm. 2547

ดอยแม่สลอง Doi Mae Salong oil on canvas
140 x 200 cm. 2537 ผลงานสะสมของ คุณชูลักษณะ ณ แสงอุไรพร

ลมดอย Mountain wind oil on canvas
140 x 300 cm ผลงานสะสมของ คุณสุรพล บุญญาประมัย

คนแรกของข้าพเจ้าที่ช่วยเหลืออุ้มชูให้ชีวิตไม่ดับมอดไป แต่กลับสว่างไสวไปสู่โลกแห่งศิลปะ....."

เมื่อเขามุ่งมั่นทางศิลปะ จุดมุ่งหมายย่อมต้องเป็นการเรียนศิลปะที่สูงขึ้น เขาสอบเข้าคณะจิตรศิลป์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ได้ เรียนไปทำงานช่วยตัวเองไปด้วย เริ่มเดินทางออกไปตามชนบทภูเขา เพื่อเขียนรูป จนเมื่อเรียนปีสุดท้ายมีกำลังพอที่จะพาแม่มาอยู่ด้วยเพราะเมื่อนั้นเกิดอาการประสาทหลอน หวาดระแวงมาตั้งแต่พอลูกไปแล้ว

ชีวิตต้องต่อสู้กับอารมณ์ความรู้สึกของตัวเองมากกว่าการดำรงชีพ เมื่อแม่มาอยู่ด้วยก็พาแม่ออกไปเขียนรูปด้วย เพราะว่าธรรมชาติกับศิลปะจะช่วยให้แม่คลายความทุกข์ได้บ้าง

แต่โศกนาฏกรรมครั้งที่สองในชีวิตก็เกิดขึ้นอีก คราวนี้แม่บังเกิดเกล้าที่มีอาการของโรคประสาทหวาดระแวงยิ่งกำเริบ คราวหนึ่งเขาออกไปเขียนรูปทุ่งบัวตองที่แม่ฮ่องสอน เขาพาแม่ไปด้วยวันหนึ่งในระหว่างที่เขาเขียนรูป แม่ก็หายไจากที่พัก เขาตามหาแม่อยู่สามสี่วันจึงพบ

แม่หนีจากทุ่งบัวตอง ทิ้งกระเป๋าเสื้อผ้าไว้ที่ใต้ต้นดอกบัวตอง ในบริเวณนั้นมีแต่ภูเขา เขาเดินตามหาแม่ไม่พบแต่กลับไปเจอแม่ที่บ้าน เชียงใหม่ เขาพาแม่ไปโรงพยาบาลประสาทที่เชียงใหม่ รักษาอยู่สองสามเดือน แม่ไม่ดีขึ้นมีแต่ทรุดหนักลง แต่แม่ก็อยู่มาจนถึงวันที่เขาสำเร็จการศึกษาแม่จะไม่จบตามกำหนดปี

แม่เสียชีวิตลงอย่างสงบเป็นการสูญเสียครั้งที่สองที่ใหญ่หลวงไม่แพ้กันกับที่เสียพ่อ แต่เขายังมุ่งมั่นที่จะทำงานและจัดแสดงงานของเขาสู่สาธารณะ การแสดงเดี่ยวครั้งแรกของเขาหลังจากแม่ตายเพียงปีเดียว แม่เขาเสียชีวิตเมื่อเดือนกันยายน ๒๕๔๓ เขาแสดงเดี่ยวครั้งแรก ด้วยชุดผลงานที่ชื่อว่า "ดอย-ดอกรัก"

ตอนแสดงงานชุดนี้เขาเขียนไว้ในสูจิบัตรว่า "กว่าสิบปี มาแล้วที่ข้าพเจ้าเดินทางมายังดอยดอยหนึ่ง ด้วยดวงจิตมุ่งมั่น แรงกล้าของเด็กหนุ่มที่พกพาเอาความฝันเพื่อค้นหาความจริงจากขุนเขา ทะลอนค้ำอึ้งแรมไปตามหมู่บ้านชาวเขาหลากหลาย เผ่า น้ำใจของชนเผ่ากับเสน่ห์แห่งขุนเขา ทำให้การสร้างสรรงานศิลปะเป็นไปอย่างต่อเนื่องและเกิดเป็นงานศิลปะชุด ดอย-ดอกรัก ที่จะยังยืนคงทนสืบไป....."

เขาใช้รูปถ่ายตัวเองในชุดวันรับปริญญาคู่กับแม่ เป็นรูปหน้าต้นของสูจิบัตร เป็นการอุทิศการแสดงครั้งนั้นให้กับแม่ เขาเขียนกลอนเปล่าเอาไว้ที่หน้าท้ายของสูจิบัตร เป็นความรู้สึกที่เขาอยากบอก

graduation.

His mother died peacefully. This tragedy was as great as when he lost his father. Even so, Aphirak continued with his work and public exhibitions. His single exhibition was held one year after his mother was gone. His first single exhibition in September 2000 was titled "Doi Dokrak"

Aphirak wrote in the brochure "It has been ten years now since I came to a mountain with a strong will and dream as a young man to search for truth in the mountain. I stayed overnight at several tribal villages. I was impressed with their kindness and friendliness. The charming hills inspired me for my creation and the results were a set of paintings called 'Doi Donrak' which will last for ever..."

The exhibition brochure had his graduation picture with his mother as a tribute to her with a poem dedicated to her as well.

Beginning of preservation is love.

Beginning of change is myself

A rural artist on the hill

To paint what I have lost

To preserve the beauty.

Faith in myself and the people around me.

From Birthplace to Doi Mae Salong

Fascinated with the mountains and the tribal people's hospitality, Aphirak decided to make Doi Mae Salong the place to create his art works. His creation has been constant. He participated in exhibitions periodically to keep up with trends. Nevertheless, the hills are where his heart is. The beauty of the mountains, wild flowers and natural scenery has been transferred onto the canvas one after another. An old car is his vehicle that transports him and his equipment everywhere. Sometimes it serves as his bed as when it rains too heavily to sleep in a tent. And oftentimes, the same car is turned into his studio

บันไดดอย **Terraced Mountains**
oil on canvas 65 x 75 cm.
ผลงานสะสมของ คุณเตือนใจ ดีเทศน์

ม่อซ้อโก๊ะ (ปักผ้า) **Morshorgo**
(needlework)
oil on canvas 40 x 50 cm. 2536

อาข่า **Akha** oil on canvas
40 x 45 cm. 2536

Over ten years of his wandering all over the mountains of Doi Mae Salong, Aphirak has recorded every single angle of its beauty. He has to sell some of his work to make ends meet. He fell in love with his wife at Mae Salong. They have two children and together they form a warm, happy family. The tragic loss in his earlier time became a driving force for him to have a family to compensate for the bitterness of the past.

He hardly speaks of his family but he realizes they are the inspiration of his creation.

Ten Years of Artistic Creation

At the age of 36 this year (2006), Aphirak is in his prime to energetically produce his work. Some transformation of his creation from the earlier period until now can be observed.

The work in the earlier period (around 1992) depict his fascination with nature. He tried to imitate nature and win over nature through his painting although he had to surrender to nature and accept its power over all things in the world.

As time passed, feelings began to dominate the colorful reality. He no longer paints what he sees. He completely gives in to nature, realizing that without feeling it is impossible for him to

เริ่มต้นของการรัก คือ ความรัก
เริ่มต้นของการเปลี่ยนแปลง คือ ตัวเราเอง
เพียงเป็นจิตรกรบ้านนอก บนดอย
ได้เขียนในสิ่งที่รัก
ได้รักในสิ่งที่งาม
ศรัทธาในตัวตนและผู้คนรอบข้าง

จากบ้านเกิดสู่ดอยแม่สลอง

หลงใหลขุนเขาและชาวซึ่งตรึงใจในน้ำใจของชนเผ่า เขาตัดสินใจ เลิกดอยแม่สลองเป็นที่มั่นที่จะทำงานศิลปะสร้างสรรค์งานอย่างต่อเนื่อง ส่งออกไปแสดงในบางครั้ง บางคราว เพื่อมีผลงานของตัวเองบ้าง เขายังหลงอยู่กับกลิ่นของภูเขา ดอกหญ้า วิวทัศนอันสวยงามถูกเขียนลงบนผ้าใบ รูปแล้วรูปเล่า มีรถยนต์คันหนึ่งเป็นพาหนะคู่กายออกแบบให้บรรทุกสรรพสิ่งที่เกี่ยวแก่การเขียนรูปในคันเดียวบางครั้งก็อาศัยนอนด้วยถ้าฝนตกหนักนอนในเตนท์ที่ไม่ได้หรือบางครั้งก็อาศัยเป็นสตูดิโอเขียนรูป

กว่าสิบปีที่เขาตระลอนไปทั่วดอยแม่สลอง เก็บภาพทั้งงดงามทุกมุมของขุนเขา ดอกหญ้า ขายได้บ้างเพราะต้องมีค่าใช้จ่ายมาจุนเจือครอบครัว เขาพบรักกับภรรยาที่ดอยแม่สลองและมีลูกด้วยกันสองคน เป็นครอบครัวที่อบอุ่นและอยู่กันอย่างมีความสุข บทเรียนจากครอบครัวของเขาเองที่เสีย ทั้งพ่อและแม่ไป คงเป็นแรงขับเคลื่อนสำคัญที่ทำให้เขาต้องมีครอบครัว เพื่อลดทอนความทรงจำอันโหดร้ายให้คลายลงได้บ้าง

เขาไม่ใคร่ได้พูดถึงครอบครัวมากนัก รู้แต่เพียงว่าครอบครัวคือแรงใจอันสำคัญยิ่งในการทำงานศิลปะของเขา

ผลงานที่ต่อเนื่องมาสิบกว่าปี

เวลานี้เขาอายุ ๓๖ (ปี ๒๕๔๔) กำลังหนุ่มแน่นและกำลังมีพลังที่จะทำงาน ความเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้นหลายอย่างในงานของเขาตั้งแต่ยุคแรกมาถึงปัจจุบัน

ถ้าใครเคยเห็นงานยุคแรกของเขา(ราวปี ๒๕๓๕) จะรู้ได้ว่านั่นคือ ความหลงใหลในธรรมชาติที่เขาพยายามที่จะเรียนรู้และถ่ายทอดมัน เขาพยายามเลียนแบบธรรมชาติจะเอาชนะธรรมชาติให้ได้ด้วยการเขียนรูป แต่เขาก็ต้องพ่ายแพ้ธรรมชาติ และยอมรับในความยิ่งใหญ่ที่ไม่มีใครในโลกจะเอาชนะได้

นานปีเข้างานเขียนรูปของเขาที่เคยถ่ายทอดสีสัน เริ่มมีอารมณ์ความรู้สึกเข้ามาแทนที่จะเขียนอย่างที่เขาเห็น เขาเคารพนบและศิโรราบให้กับธรรมชาติอย่างสิ้นเชิง รู้ว่าเขาไม่สามารถจะถ่ายทอดความงามออกมาได้เลย ถ้าเขาไม่มีอารมณ์ ความรู้สึก ฝีมือที่ฉกาจปาดป้ายเพียงไม่กี่เส้นสาย เขาก็สร้างต้นหญ้าในสายลมกลางขุนเขาได้แต่มันเป็นเพียงต้นหญ้าที่เขาเห็นมันไม่ใช่ต้นหญ้าที่พัดไหวไปตามแรงลม มันไม่มีชีวิต นั่นคือสิ่งที่เปลี่ยนแปลงความคิดของเขาให้ทำให้ต้นหญ้ามามีชีวิต ให้ขุนเขามีพลัง ให้ดอกไม้เบ่งบานและส่งกลิ่นหอมอบอวล

ห้าปีต่อมาในงานของเขาเราจะเห็นความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอย่างใหญ่หลวง เขาเริ่มใส่บรรยากาศที่มีความเย็น ความร้อน ดอกหญ้า เริ่มพลิ้วไหวไปตามแรงลมที่รุนแรงและแผ่วเบา มีโชดอกหญ้าที่นิ่งสงบ

ขุนเขาที่สง่างามและมีพลัง ลูกเขาที่สลับซับซ้อนมีระยะทางและเวลา มันเป็นความประทับใจที่เขาถ่ายทอดออกมาจากข้างใน มันไม่ใช่เพียงภาพเหมือนที่ตามองเห็นอีกแล้ว

รายละเอียดเริ่มเบาบางลง แต่ฝีแปรงกลับฉับไวมากขึ้น การนั่งเก็บและเล็มอยู่กับโคนต้นหญ้าหรือเกสรดอกหญ้าที่กำลังปลิดปลิว ไม่มีให้เห็นอีกแล้ว เป็นเพียงการปาดป้ายสีลงไปตามใจปรารถนา มันเป็นเกสรดอกเล็กเล็กเหมือนกัน แต่มันกลับมีชีวิตชีวามากกว่า

ชีวิตเริ่มผ่อนคลาย ความสนุกสนานเบิกบานเกิดขึ้นทุกวัน ที่ได้เขียนรูป เขาเดินทางมากขึ้น ธรรมชาติที่งดงามไม่มีได้มีเพียงที่ดอยแม่สลอง ที่สังขละบุรีที่งาม ที่ภูเก็ทที่งาม ที่อีสานที่งามใจเขาเชื่อเรื่องการเดินทางคือการเรียนรู้ จึงชอบที่จะเดินทางตลอดเวลา

เขาเริ่มทำลายกรอบที่ล้อมตัวเองอยู่ออกไปได้หลายส่วน มองเห็นความกว้างไกลที่จะออกไปเผชิญอีกยาวนาน เขาต้องออกไปให้พ้นกรอบที่ปิดกั้นนี้ให้ได้ไม่ว่ามันจะยุ่งยากลำบากสักเพียงไหน เขาอยากนั่งสงบและมีกำลังที่จะสร้างสรรค์งานศิลปะ แต่เขายังไม่พบ

capture the beauty of nature. Just a few strokes of a master's hand like his reveals grass blowing in the wind surrounded by mountains. But it is not the grass seen by the human eye, the lifeless grass. That is how his concept has changed and this has enabled him to begin to create the most vivid pictures of grass, majestic mountains, blooming fragrant flowers one could possibly perceive.

Five years later, a great change becomes evident. Aphirak has begun to transform the atmosphere, the coolness, the heat, the blowing flowers at a gust of the wind and gentle breeze. No more for the quiet still flowers as in the past.

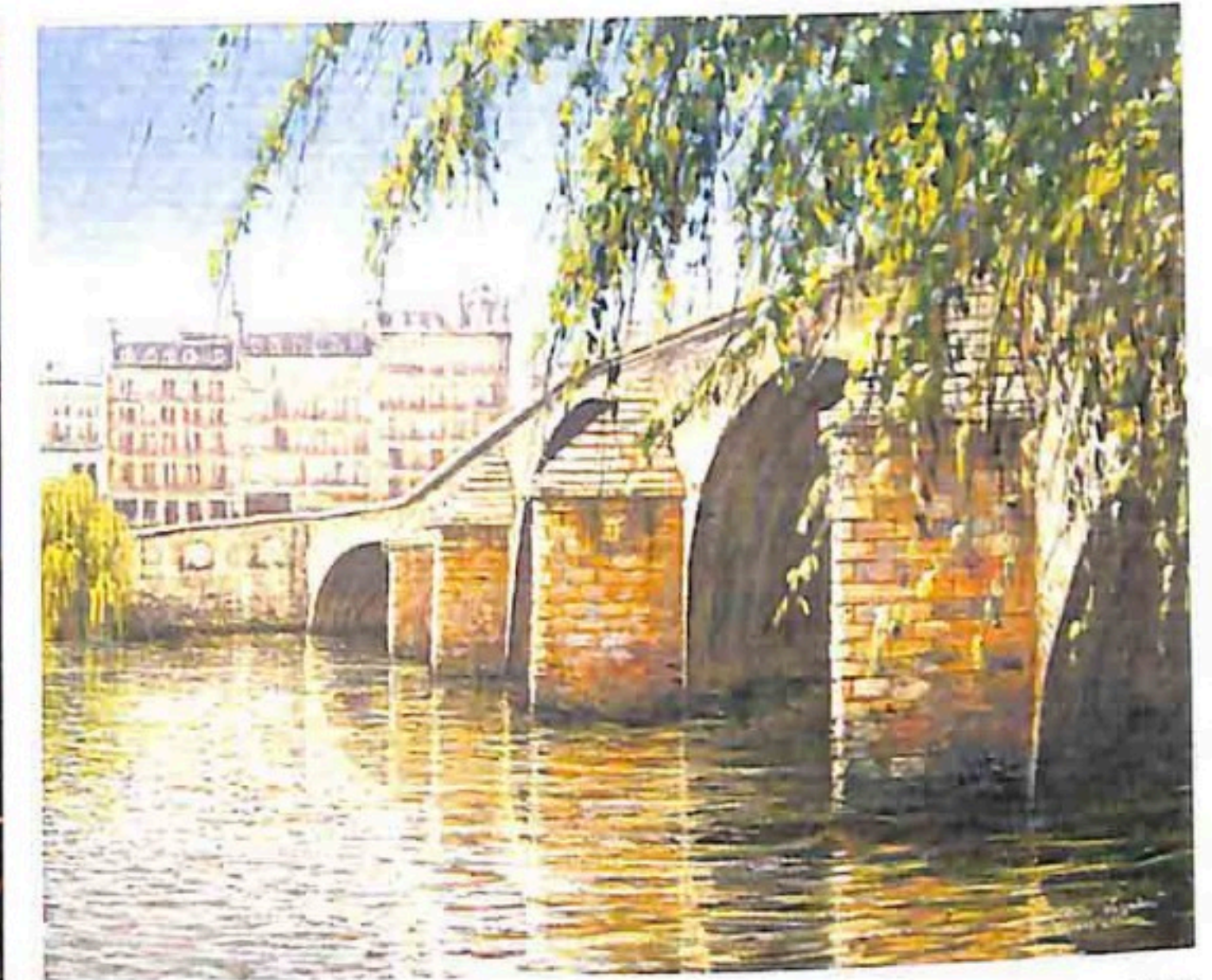
Now his mountains look grand and powerful. There is distance and time in the painting. It is an impression conjured up from within, it is not any more the realistic painting. Details have become softer, the stroke quicker. No longer will he fool around with one by one strokes of a slow deliberate style of painting. The colors are quickly and deftly applied as he desires. Then appear the tiny petals and pollen of the flowers but they look so alive.

Life has begun to get easier. He is delighted to be able to work on his painting daily. He engages in more travelling. More of the beautiful natural settings to discover besides those at Mae Salong. Those in Sangkhla Buri are wonderful: the superb ones in Phuket, and Isan also has something interesting. He believes in going on trips to learn something new and more about it. Thus, he travels here and there all the time.

He managed to destroy some of the barriers around him. He has a vision to move further and break away from the blockage regardless of the difficulties. He wants to be still and gain power for his artistic creations. But he has not reached it yet.

ราตรีที่อัมสเตอร์ดัม *Nighttime in Amsterdam*
oil on canvas 50 x 60 cm. 2548

ปารีส *Paris* oil on canvas 80 x 100 cm. 2548

Second Breakthrough

As his paintings made some sales and his family economy improved, Aphirak has begun to dream of the future, of another wider world of art, the Western World. He had a strong desire to see the real masterpieces he had read about, particularly the works of the Impressionist Masters. When he could not resist it any longer, he headed for Paris and other cities of art in the West. All for a look at the world's wonderful art works.

The greatest trip in his life freed him from the small shell to an eye opening experience of another gigantic world of such masters as Van Gough, Monet, Pisaro, Picasso and hundreds more European artists. He could not miss any of them.

After he returned to Thailand, he began to break the old mold he had built for himself. Of course there was nothing wrong with his former understanding and perception. However, something was not quite right. The chance to see the works of Degas or Cesan was not an end in itself. He needs to study their history, their works. He needs to do more research. Moreover, there is

การแหวกกรอบครั้งที่สอง

เมื่อขายรูปได้บ้าง ชีวิตครอบครัวไม่ต้องอดอยากปากแห้ง เขาเริ่มคิดถึงอนาคต คิดถึงศิลปะที่กว้างไกลในอีกโลกหนึ่ง โลกของตะวันตก ที่เขาปรารถนาอยากไปเห็นงานศิลปะชิ้นสำคัญที่เป็นของจริง นอกเหนือจากการได้อ่านจากหนังสือ มันเร่งเร้าเขาให้อยากได้ไปเห็นงานของกลุ่มศิลปินอิมเพรสชันนิสต์ มันเป็นความปรารถนาที่รุนแรงมากยิ่งขึ้นจนไม่สามารถทนต่อความเย้ายวนนั้นได้ เขาจึงเดินทางไปปารีสและอีกหลายเมืองในดินแดนตะวันตก เพียงเพื่อจะได้ไปเห็นงานแท้แท้ฝีมือของศิลปินระดับโลกเท่านั้น

และเขาก็เดินทาง มันเป็นการเปิดหูเปิดตาที่ยิ่งใหญ่ มันเหมือนหลุดออกไปจากกะลาที่ครอบเอาไว้ มันเป็นอีกโลกหนึ่งที่ยิ่งใหญ่ที่ต้องเรียนรู้และได้ไปเห็นโมเนท์ก็ดี แวนโก๊ะก็ดี ปิซาโรก็ต้องดู บิกัสโซก็ต้องเห็น ศิลปินแห่งยุโรปอีกเป็นร้อยที่ต้องได้เห็น

เมื่อเขากลับมาเขาก็เริ่มทะลายกรอบเก่าที่เขาเพียรสร้างขึ้นเองตามความเข้าใจของตัวเอง มันไม่ผิดแต่มันก็ไม่ถูกอยู่หลายอย่าง เช่นการได้ดูเพียงรูปเขียนของเดอกาส หรือเซซาน ไม่ใช่จบแล้ว ประวัติความเป็นมา ชีวิตและงานของทุกคนต้อง ค้นคว้าศึกษา ต้องอ่านหนังสือ ต้องหาข้อมูล แล้วศิลปะร่วมสมัยและศิลปะสมัยใหม่ที่กำลังดำเนินอยู่เล่า จะเอาหูไปนาเอาตาไปไร่ได้อย่างไร ต้องติดตามข่าวสารและความก้าวหน้าของศิลปะกรรมจากทั่วโลก

เขาเริ่มทำงานใหม่เปลี่ยนแปลงตัวเอง ศิลปินต้องอยู่ได้ด้วยตัวเอง ต้องอยู่ได้ด้วยงานที่สร้างสรรค์ขึ้น ต้องไม่มอมืองอเท้า ครอบครัวต้องมีความสุขไม่ใช่อดมื้อกินมื้อเพราะไม่ขายรูป

อภिरักษ์ ที่ Orsay Museum, France 2548

หึงเยะโลโห้ง ที่สำคัญต้องทำงานหนักเพราะศิลปินทุกคนในโลกที่มีชื่อเสียงตั้งร้อยสองร้อยปีมาแล้ว ไม่มีใครไม่ทำงานหนัก ซึ่งเขายังมีเวลาทำงานอีกยาวนานที่จะให้เราได้พิสูจน์ผลงานของเขา

อนาคต

เมื่อพูดถึงอนาคต เขายากกลับไปยุโรปอีกสักสองสาม ครั้ง อยากไปโรม และที่มุ่งมันเอาไว้ก็คือ หันกลับมา ศึกษาวิชา ศิลปะของตะวันออกอย่างจริงจัง เช่น จีน ญี่ปุ่น พม่า เขมร ฯลฯ เป็นความฝัน อย่างหนึ่งของเขาที่ได้ไปเขียนรูป ทิวทัศน์ที่ประเทศจีน ผมในฐานะคนดูงานศิลปะคนหนึ่ง ประารถนาเพียงจะได้ เห็นความสงบนิ่งลุ่มลึกในตัวของเขา และการทำงานศิลปะ ที่เปี่ยมด้วยคุณค่าแห่งศิลปะ คือความงาม ความประทับใจ ความรู้สึกแห่งอารมณ์ จินตนาการอันบรรเจิด

อภिरักษ์ ปันมุลศิลป์ จะทำได้เพียงไหนอย่างไร คงไม่ใช่ วันสองวันที่จะถึงนี้ หรือปีสองปี เขาต้องหนีให้พ้นคนอื่นจนเป็นตัวของเขาเอง อย่างสมบูรณ์ให้ได้ เขายังมีเวลาอีกมากและมี อนาคต

also contemporary art and current developments he cannot afford to overlook. He has to constantly keep up with the world of art.

Apirak began to take stock of himself. An artist needs to be independent and self-reliant. He has to be able to make his life with his creative works. He must be able to provide happiness to his family. He cannot live in poverty out of pride and refuse to sell his works.

Most of all, he has to work hard. All the famous artists in the world for the last 200 years worked hard. Aphirak has a long time yet to prove to us the quality of his performance.

The Future

Mentioning the future, he wants to visit Europe a few more times. Rome is one of the destinies. Two things he wants to accomplish are to seriously study the Eastern Art of China, Japan, Burma, Cambodia and so on, and to paint some views of China.

I myself, as an art connoisseur, wish to see profoundness in his work, the artistic work that reflects beauty, impression, emotion and great imagination.

All the things Aphirak Panmunsil will be able to accomplish will take years to know. He has to find his true identity and originality. He has plenty of time yet and he has a future.

Works
2003 - 2007

Rama IX Art Museum Foundation